

HEDESÆLSKABETS TIDSSKRIFT

Nr. 5 - 80. årg.

15. april 1959

INDHOLD:

Direktørskifte
ved Hedeselskabet

Af kæmpeplovens
saga

Amtsvandinspektør
T. Q. Jacobsen

Fra Irland

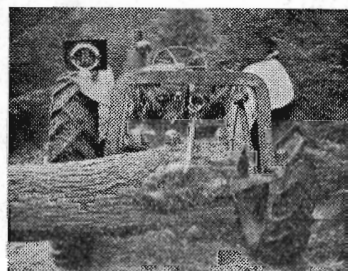
Oplag: 19.300

Nuffields kraftige motor kommer rigtig til sin ret ved det hårde og krævende skovarbejde . . !

Nuffield med det kolossale kraftoverskud klarer det hårdeste arbejde – i al slags vejr. Det er den bedste slider De kan få. Den kraftige hydrauliske løft er uhyre let at indstille i højden og tager uden vanskelighed selv de største stammer. Den lille venderadius giver en enestående manøvreedygtighed og hurtig og nem kørsel mellem stammerne. Den overdimensionerede kobling på 28 cm kræver ingen indvendig justering eller smøring.

Nuffield leveres med 56 eller 45 HKdiesel motor (SAE).

De 50 huller for ophængning af redskaber foran, bag og under traktoren giver utallige anvendelsesmuligheder.

Nye priser.
Nye fordelagtige
betalingsvilkår.

NUFFIELD
UNIVERSAL
TRAKTOR

Tal med den nærmest
Nuffield-forhandler om en
demonstration –
der er Nuffield-forhandlere
overalt i Danmark

DANSK OVERSØISK MOTOR INDUSTRI A/S - GLOSTRUP

JORDBRUGSKALK

fra vore værker i

**FAXE
HOLTUG
HADSUND
SVENDSTRUP J.**

Aktieselskabet **FAXE KALKBRUD** Jordbrugskalkafdelingen

Frederiksholms Kanal 16, København K.

Telefon Central 9123, Lokal 7

FIONA MUFFEKIT

*-gør arbejdet lettere
og muffen tættere*

FAAS HOS
TØMMERHANDLERE
BYGNINGSMATERIALE-
FORRETNINGER
SAMT STØRRE BETONVAREFABRIKER

SVENDBORG TAGPAP- OG CEMENTVAREFABRIK
TELEFON 66

**DE
HØSTER
BEDST
MED**

LANZ

selvkørende
MEJETÆRSKER

Forlang priser og brochurer

LANGREUTERS
Gl. Kongevej 3, Kbhvn. V.
* Hilda 10 90

Viborg Papir-Comp.
Papir & Papirvarer en gros
Bogtrykkeri
Kontorforsyning

Sct. Mathiasgade 31—33
Tlf. Viborg 802—803

**Viborg Andels-
Svineslagteri**
vore udsalg bring. i erindring
Tlf. 137 og 779

Kloakrør — Landbrugsrør
Monierrør — Spidsbundsør
Mærket Δ 33, leveres overalt

Hovedkontor tlf. Ringsted 468
Fabrik: Hedehusene, telef. 18
— Birkerød — 468

Ringsted Cementvarefabrik og Tømmerhandel A/S

**FORLANG
„ODIN”
ØL**
FINESTE KVALITETER

Kålflue - gulerodsflue -
løgflue - oldenborrelarver -
smælderlarver - stankel-
benslarver - jordkrebs m. m.

Aldrex 30

- til effektiv bekæmpelse af alle
jordboende skadedyr!

ALDREX 30 er SHELL's effektive middel til bekæmpelse af de jordboende skadedyr, der på larvestadiet æder planternes rødder og derved forringer høst-udbyttet betydeligt. Vær sikker på en sund og rig afgrøde, brug SHELL ALDREX 30, en ringe omkostning, der betaler sig! Ring eller skriv til vort nærmeste distriktskontor eller til A/S DANSK SHELL og forlang Shell Teknisk Information nr. 14, der giver Dem alle yderligere oplysninger. Anerkendt af Statens Forsøgsvirksomhed i plantekultur til sprøjtning mod smælderlarver før såning med 10 kg pr. ha.

Aldrin, Dieldrin, Endrin, Phosdrin og D.D. jordsterilisationsmiddel er Shell produkter til bekæmpelse af skadedyr i land- og havebrug.

A/S DANSK SHELL
SHELL-HUSET - Kampmannsgade 2
København V - Minerva 5340

22

Løve Garn

Aktieselskabet Holger Petersen

Købmagergade . København K.

Aarhus Privatbank

Aarhus

Stiftet 1871

København

Hedeselskabets Tidsskrift

Nr. 5

15. april 1959

80. årg.

udgår 16 gange årligt og sendes til selskabets medlemmer. Annoncer bedes sendt til Hedeselskabets hovedkontor, Viborg. Annoncepris 50 øre pr. mm. Medlemsbidraget er enten årlig mindst 5 kr. eller en gang for alle mindst 100 kr. Redaktionsudv.: Afdelingsl., skovrider B. Steenstrup (formand), overingeniør N. Venov og distriktsbest. J. Alsted. Redaktør: H. Skodshøj. Carlo Mortensens Bogtr., Viborg

Indhold: Direktørskifte ved Hedeselskabet. — Af kæmpeplovens saga. — Amtsvandinspektør T. Q. Jacobsen. — Fra Irland. — I få ord.

Forsiden: Styrt i Bredå nedenfor jernbanebroen ved Bredebro.

Direktørskifte ved Hedeselskabet

Den 1. april overtog hidtilværende forstander ved St. Jynde vad Forsøgsstation, folketingsmand Frederik Heick stillingen som direktør for Det danske Hedeselskab, således som det tidligere er meddelt ville ske.

Samtidig fratrådte direktør Niels Basse efter at have været ansat ved Hedeselskabet siden 1910, fra 1943 som selskabets højt fortjente direktør.

Direktørskiftet fandt sted ved en højtidelighed på hovedkontoret, hvor bestyrelsens formand, kammerherre Chr. Lüttichau, Tjele, og repræsentantskabets formand, godsejer A. Olufsen, Quistrup, var kommen til stede. Hovedkontorets personale var samlede for samtidig at tage afsked med den afgangende direktør og byde den nye velkommen.

Kammerherre Lüttichau takkede i meget hjertelige ord direktør Basse for hans livslange arbejde og indsats i Hedeselskabets tjeneste og bød direktør Fr. Heick velkommen, idet han udtalte tillid til og gode ønsker for fremtiden under den nye ledelse.

Formanden for funktionærforeningen, distriktsbestyrer J. Alsted takkede direktør Basse for, hvad han igennem årene havde vist

medarbejderne af initiativ og eksempel og bød den nye direktør hjertelig velkommen på personalets vegne.

Direktør Niels Basse takkede for de venlige ord og bød sin efterfølger velkommen, idet han samtidig fremdrog en række erin-

Formanden for Hedeselskabets funktionærforening, distriktsbestyrer J. Alsted byder på personalets vegne direktør Fr. Heick velkommen.

dringer om de forløbne år og den vældige udvikling, der var sket siden han begyndte ved Hedeselskabet i 1910.

Direktør Fr. Heick takkede til alle sider for de venlige velkomstord og udtalte følgende:

Når jeg i dag tiltræder den ærefulde post i ledelsen af Det danske Hedeselskab, er det i taknemlighed mod bestyrelsen og repræsentantskabet, der betroede mig den ansvarsfulde opgave, og mod land-

brugsmministeren, som tilsluttede sig opfordringen. Jeg overtager stillingen i ærbødighed for selskabets rige traditioner.

Jeg går til opgaven i forvisning om, at jeg vil blive mødt med vilje til samarbejde hos selskabets store medarbejderstab.

Vort land har fortsat brug for den indsats, der kan ydes gennem Hedeselskabet — ja på visse områder vil behovet måske øges. Det er mit mål at medvirke til, at de opgaver, som er eller bliver henlagt til Hedeselskabet, og som i stigende grad bliver præget af den tekniske udvikling, må blive løst under hensyntagen til tidens krav om specialisering og samarbejde.

Det er mit håb, at samarbejdets ånd altid må have gode vilkår — i første række mellem os, der indenfor selskabet skal udføre dagens arbejde, og dernæst mellem os og andre organer i vort land, der arbejder med beslægtede opgaver.

Endelig vil jeg udtale håbet om, at der også i min tid fortsat må bestå et tillidsfuldt forhold mellem medarbejderstaben og selskabets bestyrelse og repræsentantskab og således videre ud til den store medlemskreds.

Det er mit varme ønske, at det eksisterende gode og tillidsfulde samarbejde mellem Hedeselskabet og landbrugsministeriet, som jo formidler de store opgaver til os, må fortsættes og yderligere udbygges. Overfor finansministeriet og de bevilgende myndigheder udtaler jeg de samme ønsker.

Af kæmpeplovens saga

Tidsskriftet har modtaget følgende med anmodning om optagelse og bringer indlæget her, skønt visse af tallene er fra forsøgsmateriale, der endnu ikke er frigivet:

Som et lille supplement til K n u d R a u n k j æ r s artikel om de i hans praksis indvundne gode resultater af kæmpeplovens flugt over gamle dyrkede arealer, tjener følgende resultater af forsøg, som Hedeselskabets forsøgs- og forskningsudvalg har gennemført hos K n u d R a u n k j æ r, Lyhne pr. Ølgod, i 1958.

Forsøgene er gennemført i blandsæd og gødet med — 1 0 0 0 k g superfosfat — 300 kg kaligødning og 400 kg kalksalpeter pr. ha.

Planen såvel som resultaterne af forsøgene, der endnu ikke er offentliggjort, fremgår af nedenstående oversigt:

	Udbytte i hkg kærne pr. ha
a. Normal pløjning	32,2
b. » » + grubning (90 cm)	32,0
c. Dybpløjning (80 cm's dybde)	31,0
d. » + grubning (svag blanding af jordlagene)	31,8
e. » med mulden bibeholdt øverst	31,4
f. » + blanding af jordlagene til 80 cm dybde med gravkalv	31,6

I samme mark er anlagt forsøg med stigende mængder superfosfat dels på en dybpløjet parcelrække mod vest og dels på en normalt pløjet parcelrække mod øst. Forsøget er grundgødet med 300 kg kaligødning og 400 kg salpeter pr. ha. Resultatet fremgår af følgende oversigt:

Blandsæd	Udbytte i hkg kærne pr. ha	
	Dybpløjet. Parcelrække mod vest	Normal pløjet. Parcelrække mod øst
a. 0 kg superfosfat	18,8	28,5
b. 1000 » »	30,3	29,9
c. 2000 » »	29,6	30,1
d. 4000 » »	32,6	31,0

Det turde her ikke være tvivl om, at det på de pågældende arealer ikke er dybpløjningen, men de store tilførsler af superfosfat, der har æren for de store afgrøder.

Karsten Iversen.

ET SVAR

Hr. Karsten Iversen har været så venlig at supplere min artikel om gode erfaringer med kæmpeploven ved i det foregående at offentliggøre resultater fra sidste sommers afgrøde i det hos mig af Hedeselskabet stort anlagte og interessante forsøg. Jeg takker for, at tidsskriftet har givet mig lejlighed til at svare i samme nr.

Jeg har naturligvis ligget inde med disse resultater vinteren over, og har sammen med mine iagttagelser i vækstperioden også haft mulighed for at kunne bruge dette forsøgs resultater i min artikel, men jeg har lagt mærke til, at de andre forsøgsresultater almindeligvis først er blevet offentliggjort efter Hedeselskabets årsberetning om arbejde og iagttagelser og ville altså ikke foregribe begivenhedernes gang, og jeg finder det også ganske ejendommeligt, at det er et me-

nigt medlem af forsøgsudvalget der først offentliggør resultaterne, og så kun med mangelfulde kommentarer. Hr. Karsten Iversen er kommen til det resultat, at det er de store tilførsler af superfosfat, der har været det afgørende for det ret tilfredsstillende udbytte. Jeg var nu fundet frem til et andet synspunkt, derfor min forrige artikel, måske bl. a. fordi jeg også på nært hold har fulgt afgrøden i dens vækstperiode, og det lille supplement giver mig en kærkommen lejlighed til at fundere videre, og jeg finder sagen så vigtig, at jeg ikke nærer betænkelighed ved at optage plads i bladets spalter.

Det af Hedeselskabet anlagte forsøg, der er tænkt at skulle strække sig over en årrække, er anlagt i en græsmark, der ikke har været pløjet de sidste 35 år. Enhver, der har kendskab til praktisk landbrug, ved jo, hvilken forunderlig evne en sådan mark har, når den bliver pløjet op, til at modstå tørke og andre vanskeligheder i en overgangsperiode, men vi kan jo ikke have vore marker liggende så længe i græs blot for at få et par års ekstra udbytte. Sagen var jo den, at humusen på de andre marker i sædskiftet i årenes løb var brændt af, og vi stod næsten kun tilbage med sandet, og det samme skal nok ske med forsøgsmarken i løbet af kort åremål. Så står vi tilbage med det, der har været typisk for markerne heromkring: Et tyndt muldrag, 20 cm blysand, 15—25 cm al, et brunligt overgangslag og så derunder sandblandet ler. Det er disse marker, vi med så godt resultat har pløjet. Men selv en gammel oppløjet græsmark med den føromtalte struktur, selvom den er gødet med endog helt op til 4000 kg superfosfat pr. ha, kan ikke klare en alt for lang tid med varmt solskinsvejr. Det kunne man konstatere i min forsøgsmark sidste sommer. Afgrøden fik en meget fin start, passende med regn og varme helt hen til omkring 1. juli, men så fik vi også solskinsvejr, og i dagene indtil den 14. juli var de ikke dybpløjede marker nær visnegrænsen, mens de andre parceller glædede sig over solskin og varme sammen med feriegæster og turister. Men den 14. juli og derefter fik vi regn endog i rigelig mængde, og denne sommer var reddet også på de parceller, der ikke var dybpløjede. Men vi kunne igen konstatere, at en dybpløjet mark her hos os er mere dyrkningssikker.

Vi har i talrige forsøg i landboforeningerne her på egnen konstateret, at selv op til 1000 kg superfosfat pr. ha kan ikke klare en tør sommer. Det er ikke blot et spørgsmål om gødning, men også om vandforsyning. Det ser ud til, at er vandforsyningen blot i orden eller bedret, skal man ikke være så bange for at fortynde muldraget. Det, der sker, når solen i vækstperioden begynder at skinne, er vel, at rødderne i de dybpløjede marker søger længere ned for at hente vand, oplagret i de små jordpartikler i finsand og ler, som de nu kan komme i kontakt med, hvorimod rødderne fra planter i en ubehandlet parcel

kun kommer til askelignende blysand uden vand og næring og eventuelt en lille muldrevle i sandet, ellers jernhård al. Der er vel også noget, der hedder vandstigning, kapillaritet. I det brunlige overgangslag og leret er der vel også visse næringsstoffer. Jeg er fuld af formodninger og spørgsmål og kan vel også efter syv års arbejde med sagen sidde inde med erfaringer, som det kunne glæde mig at komme frem med i en senere artikel, eller også at diskutere ved kommende sommers besøg. Forsknings- og forsøgsudvalget og andre skal vel før eller senere også ud at bese mine arealer. Den hvidlige tone, der stammer fra blysandet, har hersket over landskabet, men er efterhånden som vi arbejder i jorden ved at blive afløst af en mørkebrunlig og med sådanne marker i behold med en tilsyneladende uimodståelig grokraft, er det et herligt udgangspunkt at diskutere sagerne fra.

Venlig hilsen

K n u d R a u n k j æ r.

Amtsvandinspektør T. Q. Jacobsen

Den 26. marts afgik fhv. distriktsingeniør ved Hedeselskabet, civilingeniør Thomas Querling Jacobsen, Tønder, ved døden, få dage efter sin 70 års fødselsdag.

T. Q. Jacobsen var født 1889 i Sønderjylland som søn af møllejer Lydik Jacobsen, Hellevad Mølle. I 1909 blev han student fra Ribe Katedralskole, og i 1910 påbegyndte han studiet ved Polyteknisk Lærestanstalt i København. Han nåede ikke at afslutte sit studium, da han ved verdenskrigens udbrud i 1914 som sønderjyde blev indkaldt til tysk militærtjeneste. Han deltog i hele krigen og kom både til Østfronten og Vestfronten, men undgik at komme på befalingsmandsskole. Efter krigens afslutning i 1918 blev han polyteknisk kandidat som bygningsingeniør i 1921.

Den 1. april 1921 blev Jacobsen ansat ved Hedeselskabets nyoprettede distriktskontor i Tønder under den kulturtekniske afdeling, og da lederen, civilingeniør J. Bråe i 1931 trak sig tilbage, overtog Jacobsen ledelsen. Denne stilling beholdt han, indtil han efter ansøgning på grund af alder trak sig tilbage den 1. juli 1954.

Fra Bråes afgang til 1. december 1942 fungerede Jacobsen som

Punktum- aerosol

et nyt og bedre
middel i kampen
mod fluer og
flyvende insekter

PUNKTUM bedøver ikke fluerne eller lægger en langsom og usikker død til rette for dem — man dræber dem simpelthen med et pust fra aerosolbeholderen — selv resistente (modstandsdygtige) fluer dræbes. — PUNKTUM kan uden risiko anvendes i hjemmet, i stalden, hønsehuset o. s. v. PUNKTUM er farveløst og pletter derfor ikke.

PUNKTUM er ikke brandbar

Vibe-Hastrup

Kemiske fabriker I/S

Skive Cementstøberi

KNUD ØSTERGAARD
Telefon 921

NORMRØR

med garantimærket Δ
Impregnering
Brøndrør

FROCONTORET
KOLDING

Telf. 4344

**FROAVL
FROHANDEL**

Randers

MØRTELVÆRK OG
BETONRØRSFABRIK

v/ Marius Ødum

Kristrup pr. Randers
Tlf. 400 Randers fri not.

Kun Δ mærkede varer
føres

Største lager
Bedste kvaliteter
Forlang tilbud

Aktieselskabet
L. Hammerich & Co.
Specialforretning i bygningsartikler
Grundlagt 1884 . Tlf. 271 88 (3 lin.)
Aarhus

WATOELIN

for effektiv RUSTBESKYTTELSE

Fås hos alle Farvehandlere

CARLSEN & PLENGE

København
Søborg

Røde DRÆNRØR

fra 2"—12" haves
altid på lager
Forlang tilbud

"Sofienlund"
TEGLVÆRK

Telefon 10 Ulstrup

Tårnsilosten
Drænrør
Baumadæk
Tagsten
Mursten

KÄHLERS Teglværk
Korsør

Kaas- Briketter

Hovedforhandler:

Nordjyllands
Kulkompagni

Nørresundby

Telf. 4227 . 4228

Fabrik: Kaas
Telf. Kaas 11

Jordbrugskalk

Ferslev Kalkleje
pr. Ellidshøj

Batum Kalkleje pr. Roslev
Tlf. Aasted 66

Mergel

Levering fra lokale Lejer

Brunkul

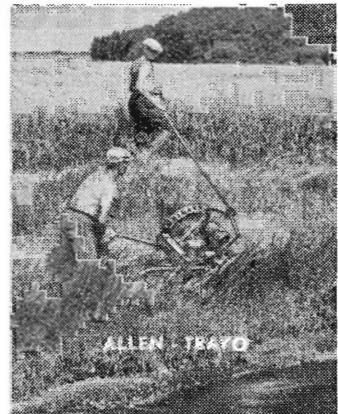
Midtjysk Brunkul Industri
Søby pr. Kølkær
Tlf. Kølkær 28

Tegl

Katrinebjerg Teglværk
pr. Hejnsvig
Tlf. Hejnsvig 17

H. THEUT A|S

Ingeniør- og
Entrepenørforretning
Telefon 1500 Viborg
Viborg 1880 Skovbrynet 23

ALLEN-TRAKO

Græsslåmaskinen for kanalkanter,
underskov og diger m. v.

FRIMODT KONNING

TRAKO MANUFACTURING

Pjedsted - telefon 60

Eneforhandling

Sydvestjydske Teglværkers Salgskontor

Telefon 58

ØLGOD

Telefon 59

Trifolium Frø

KØBENHAVN

RANDERS

amtsvandkonsulent ved Tønder amt, og siden var han indtil sin død amtsvandinspektør i amtet.

Civilingeniør Jacobsens livsgerning kom således til helt at ligge på kulturteknikkens område, og han kom til at øve sin gerning i Sønderjylland, i hvis opbygning hans arbejde kom til at betyde så meget. Store områder, der ved genforeningen i 1920 lå hen som våde og uproduktive arealer, har han på Hedeselskabets vegne fået afvandet og inddraget i produktionen. Eksempelvis kan nævnes Bredeådalens afvanding omfattende 3500 ha, regulering af Brøns å fra Brøns Mølle til havet, Arnå ovenfor Lundsgård, Immervad å med tilløb på grænsen mellem Aabenraa og Haderslev amter, Rødå med tilløb øst for Røde kro, Tombøl mose og Gejl å. Endvidere kan nævnes reguleringen af grænsevandløbene, af Hjerting å, Nørre å, Kongeåen og Ribe Vesterå. — Bygningen af digerne på Rømø var et af Jacobsens første arbejder.

Rømødæmningen er et kapitel for sig. Her fik Jacobsen sammen med lokale repræsentanter for området og Tønder amt udarbejdet et skitseprojekt, der gav stødet til nedsættelse af Vadehavsudvalget af 7. maj 1936. Jacobsen blev medlem af udvalget og udarbejdede i samråd med afdøde distriktsingeniør Buhl, Sønderborg, og civilingeniør Ulrik Pedersen de endelige planer for dæmningen.

T. Q. Jacobsen var meget interesseret i digebygningen samt landvindingen langs den sønderjydske vestkyst, og få havde som han kendskab til hele den historiske udvikling i denne sag.

Ingeniør Jacobsen var en dygtig ingeniør, og distriktskontoret har under hans ledelse stået på et højt fagligt stade. Projekterne var mønsterværdige, såvel den tekniske side som i henseende til omhyggelighed og orden, til stor lettelse for de myndigheder — vandløbsretter, lanvindingsudvalg m. v. —, der skulle behandle dem. Og Jacobsen havde den sejhed i kroppen, der er nødvendig for at overvinde den modstand, man altid møder hos visse lodsejere, når det gælder fælles afvandingssager.

T. Q. Jacobsen var gift med Emilie Skibsted. I ægteskabet er der to sønner.

Fru Emilie Jacobsen døde i efteråret 1956, og i efteråret 1957 indgik Jacobsen ægteskab med enkefru Eva Nygård.

Frode Ebert.

Fra Irland

Af Har. Skodshøj.

(Fortsættelse.)

Clonsast-forsøget følges med den største årvågenhed og en spændt forventning, der omtrent kan sidestilles med den danske interesse for at finde frem til de bedste og sikreste metoder for at skabe gode anden-kulturer i de jydsk hedeplantager. Hele eksperimentet med tilplantning på afgravet mose er noget hidtil uprøvet i Irland i modsætning til tilplantning på ikke afgravede moser. Det er den mekaniske afgravning af moserne efter Bord na monas oprettelse omkring 1930 og dette selskabs pligt til at efterlade de afgravede arealer med et passende restlag af oprindelig tørv eller tidligere overflade fordelt over arealet, der har sat fart i arbejdet. Alene for Clonsast vil der efter afgravningen i løbet af de næste 15 år være ca. 2000 ha til rådighed til tilplantning.

Ved Glenamoy forsøgsstation omfatter forstvæsenets arealer ca. 1000 ha med uafgravet mose, men endnu i 1958 var kun 220 ha taget ind til forsøgsplantninger. Tørvedybden på forsøgsarealet er gennemsnitlig 3 meter. Hele arealet er drænet med åbne grøfter med forskellig afstand, op til 35 meter. Den største del af området er tilplantet i 1955 med contorta og sitka i forholdet 4—1, men derudover er det omvendte forhold prøvet i små felter, og i andre felter er der indplantninger af rødgran, nobilis, omorica, pinaster og lærk. Det hele er fordelt i 4 afdelinger, hvor der er gødet med henholdsvis 90 gram, 60 gram, 30 gram og 0 gram råfosfat pr. plante*). Med hensyn til gødningstilførselen tyder det på, at den er nødvendig, men at der ingen grund er til at bruge over 60 gram pr. plante.

Contorta udvikler sig bedst, tæt fulgt af sitka, men denne sidste er i vækstperioden noget misfarvet i nålene, hvad man mener skyldes jordbundens kobbermangel.

Hvor der er drænet stærkest er planterne overalt bedst udviklet, og der tages derfor nye forsøg op med mere varieret drænafstand. I det hele taget udbygges forsøgene stadig, også med nye træarter. Det er bl. a. hensigten at undersøge, hvilke særlige udslag det kan give at plante contorta på kortere eller længere indbyrdes afstand.

Herude på Atlanterhavskysten er det contorta, man venter sig mest af. Klimaet med 1500—2000 mm nedbør og med 300 regnvejrsdage om året anses for at være velegnet for dette træ.

Rundt i Irland har man forlængst visse erfaringer for, at man kan få træer til at vokse på uafgravet mose, men man har ganske vist også uheldige forsøg, bl. a. forsøg, der viser, at contorta'en kan

*) Den anvendte råfosfat er meget findelt klippe indeholdende ca. 11 % fosfat. Den irske betegnelse er »Ground mineral Phosphate« eller Gafsa phosphate.

have tilbøjelighed til at give efter for vinden og hælde altfor stærkt ud eller helt vælte, men denne fare menes at kunne afværges ved at anvende korte drænafrstande og plante træerne i kryds med større afstand.

Det var iøvrigt på Atlanterhavskysten ved Knockboy, at man

Et typisk billede fra torvepladsen i en mindre midtirske by. Sct. Patricks-korset har i næsten 1000 år stået på denne plads, rejst som minde for den mand, der kristnede irerne. Det har været væltet og brækket midt over engang — af danske vikinger. Fot. H. S.

i 1891—1900 tilplantede ca. 400 ha med 25 forskellige træarter, hvortil ca. 3 millioner planter blev brugt. Det blev i mange år det irske forstvæsens største og kostbareste eksperiment og mislykkedes totalt, så man først en snes år efter tog fat igen i mindre omfang og på mindre udsat areal.

De irske forstmænd og næsten alle udenlandske sagkyndige tror på det irske skovbrugs fremtid. Klimaet er velegnet. Ødelæggende nattefrost, som vi kender det fra det danske forår lige efter at skudene har åbnet sig, kendes faktisk ikke i Irland. Nedbør og jordbundsforhold taler for, at Irland kan opelske et godt skovbrug, og den irske stat er villig til at ofre, eller bedre sagt anvende mange penge på at fremme sagen. Det kniber blot at få de private med.

Og der gøres dog overordentlig meget i agitationen. Alle landbrugsudstillinger og dyrskuer har »The forestry division« med som

udstiller af billeder, tavler, planter, pjecer o. s. v., altsammen gennemarbejdet og fint materiale. Det ligger dog ikke helt på linie med danske agitationsformer, når store farvelagte tavler direkte lover, at man f. eks. ved at plante sitka efter 40 års forløb kan have træmasse produceret pr. ha for 54.000 kr. med en årlig gennemsnitsindtægt på

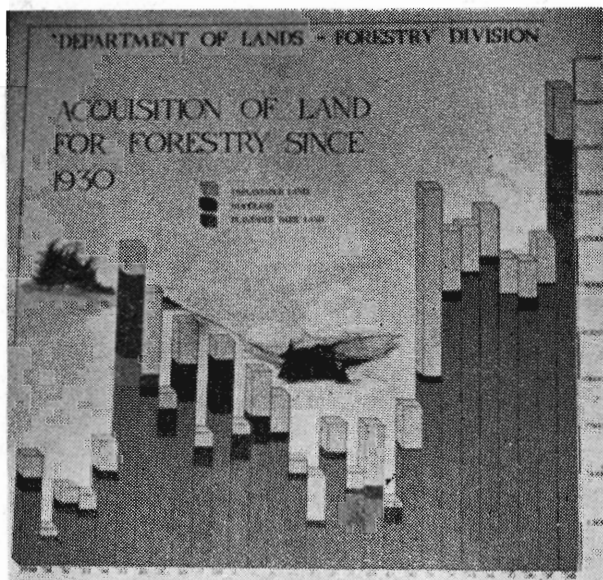
Uddybnings- og reguleringsarbejde i et irsk vandløb. De store stenmængder, der skal fjernes, gør det forståeligt, at omkostningerne ligger på ca. 2000 pd. st. pr. km. Fot. H. S.

ca. 1300 kr. pr. ha. Eller en anden tavle, der fortæller at contorta på mosebund kan give omkring det halve, medens poppel kan give 50 % mere end sitka. Det er muligt, at disse overslag er rigtige, men love det på forhånd er vist lidt meget.

Staten yder tilskud til private, der ønsker at plante. Tilskudet andrager 10 pd. st. pr. acre (0,4 ha), minimumsarealet er 1 acre, men halvdelen af tilskudet udbetales først, når det 5 år efter viser sig, at plantningen er godt gennemført og vel vedligeholdt. Der knyttes ingen særlige forpligtelser til for at opnå tilskudet i lighed med vor danske fredskovspligt. Det er dog ikke blevet til mere end ialt 2600 ha plantage, oprettet af private, i de sidste 15 år.

Til slut skal blot nævnes, at den irske stat sidst i 30-erne indledte nogle forsøg af en anden art, som synes at skulle give overraskende resultater. En gave fra Australien bestod i Eucalyptusfrø omfattende

en mængde forskellige arter. Frøene kom igennem en planteskole, og på nogle skråninger i Wicklow-egnen blev planterne udplantede, og nu en snes år efter står der her meget smukke indtil 25 meter høje skove af Eucalyptus. Det var ikke alle sorter, der lykkedes, men der er afdelinger med en træmasse, som svarer til op over 300 m³ pr. ha.

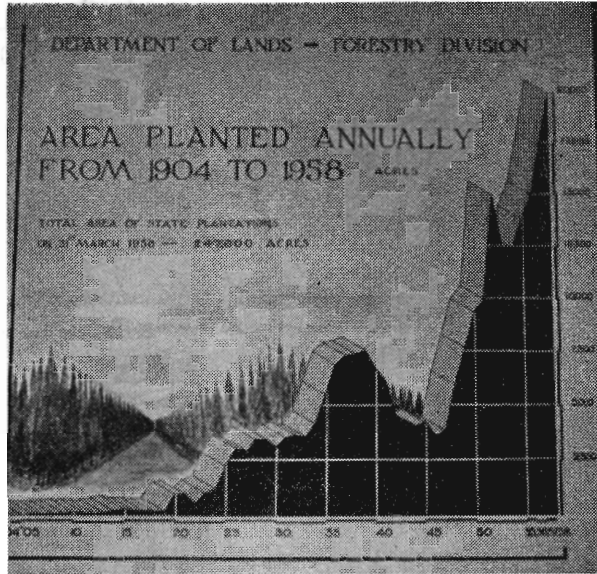

Det irske skovbrug anvender et righoldigt og afvekslende udstillingsmateriale overalt, hvor der er mulighed for at agitere overfor landbrugerne. Ovenstående er gengivelse af en tavle anvendt på et dyrskue og viser hvorledes opkøbet af jord til forstlig brug har udviklet sig siden 1930. Fot. H. S.

Eucalyptus-veddet er ikke egnet til gavntræ, men irlenerne har opdaget, at det er ganske udmærket til industrielt brug, og det er næppe helt uden en rimelig baggrund, at man begynder at tro på, at her måske er en hurtigtproducerende træart, som Irland kan få noget ud af.

Den internationale skovstatistik 1955 fortæller, at Danmarks skove har en tilvækst i masseindhold på 6,4 % om året, hvad der er den højeste i Europa, men Irland er nr. 2 med en massetilvækst på 6 %. Denne rangforordning betyder jo ikke så forfærdelig meget, da hverken Danmark eller Irland spiller nogen rolle i det internationale skovbrug, men det betyder noget indenfor de to landes egne områder, at der er grøde i henholdsvis den danske og den irske skov. Flertallet af begge landes skove er unge skove. Danmark er længere fremme, idet vi har en beholdning af træ på gennemsnitlig 108 m³ pr. ha, medens Irlands kun er på 39 m³ pr. ha. I gennemsnit hugges

der i Danmark 6,9 m³ pr. ha årligt, og i Irland kun 2,3 m³, men med det tempo, der er over tilplantningen i Irland, og de naturlige betin-

Denne tavle fotograferet blandt 8 andre af lignende høj kvalitet på dyrskuet i Mallow angiver, hvor støt plantningsarbejdet har udviklet sig, navnlig fra 1945. Fot. H. S.

gelser, der er for skovbrug på »den grønne ø«, skal irsk skovbrug nok ad åre lange med.

En irer og en dansker

Den direkte årsag til, at rejsen til Irland blev til noget i 1958, var det indtryk, lederen af »Det irske Sukkerkompagni« general J. a. Costello gjorde under et studiebesøg i Danmark for et par år siden.

Indtrykket forstærkedes i foråret 1958, da han sendte en lille kreds af irske konsulenter rundt i Danmark. Det var unge mennesker, der med højt humør, men med en utrolig arbejdsvilje søgte at lære noget, finde noget, som de kunne tage med hjem til Irland og bruge i de af sukkerkompagniet planlagte anstrengelser for at udvikle irsk landbrug. De var fyldt med historier om deres eget land, om dem selv, om deres arbejde, om »generalen« og om vanskelighederne, de mødte derhjemme. Med et smil kunne de give en lille beretning om, hvor svært det kunne være at få en irer til at forstå, at landbrug også lejlighedsvis dreves på anden og mere effektiv måde end som varige græsmarker med kvægbrug beregnet til kødeksport. Bag smi-

let havde de alle hver noget af den rastløse utålmodighed, som deres chef Costello så stærkt havde båret præg af.

I Irland blev jeg på min rejse rundt i landet med en eksempelløs

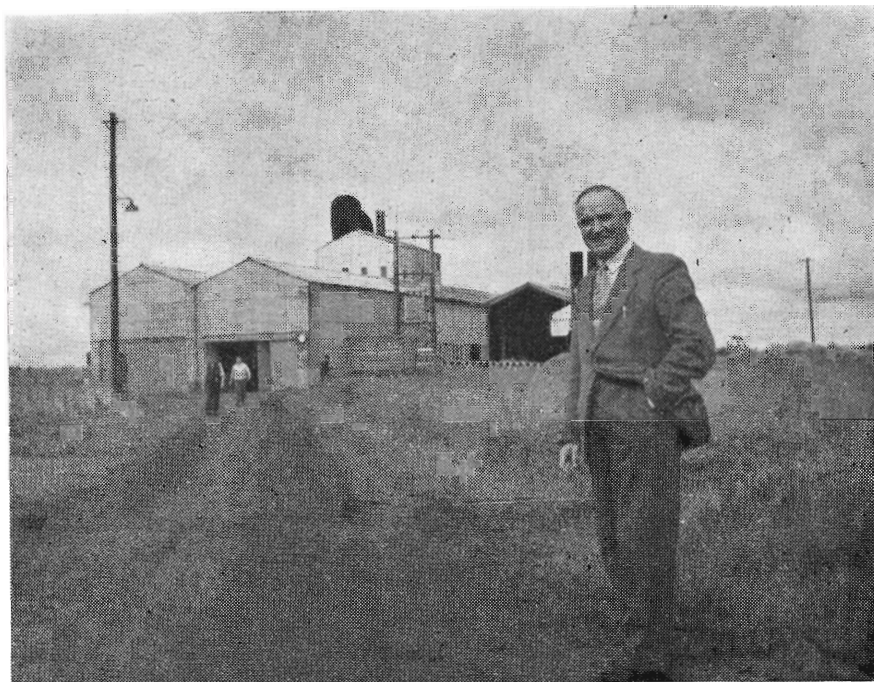

*Et irsk dagblad har bragt denne karikatur
af general M. J. Costello
og venligt ironisk kaldt ham: Landmanden.*

hjertelighed hjulpet til rette af bl. a. denne kreds af konsulenter, som havde været i Danmark, et par af dem endda flere gange. Derved fik jeg lejlighed til at se i hvor høj grad »Det irske Sukkerkompagni« med held har taget en række opgaver op på langt sigt til grundlæggende gavn for irsk landbrug.

Det lyder så simpelt at nævne, at sukkerkompagniet — der i år fejrer 25-års jubilæum — nu driver 4 fabrikker og siden 1939 har forøget produktionen af sukker fra 70.000 tons til 108.000 tons, men i virkeligheden er det en temmelig usædvanlig bedrift. Der ligger en målbevidst agitation bagved. Den tekniske udvikling af fabrikkerne er en historie for sig, også temmelig usædvanlig, som bl. a. giver sig udtryk i kvalitetsforbedring for sukkeret, en usædvanlig, stadig mere intensiveret drift af fabrikkerne, som vækker opmærksomhed i andre sukkerproducerende lande, med en stadig bedre indtjeningssevne til fordel for sukkerroeproducenterne. Det er ikke den side af sagen, der betyder mest, men derimod det, at der ved landbrugets stadige udvidelse af roemarkerne sker en systematisk nedbrydning af gamle fordomme mod rotationsdriften. For hver ny roemark, der sender sukkerroer ind til fabrikkerne, er der skabt en breche, som baner vej for moderniseret landbrug. Roerne kræver gødning, men først og fremmest kalk. Kalktilførsel til ompløjede græsmarker giver vældige og synlige udslag, som de unge landmænd lægger mærke til. Der er da

kun et kort skridt til at fortsætte med korn, og dermed er i virkeligheden skridtet over grænsen, fra det gamle til det nye, sket. Og den lokale konsulent kan som regel notere sig en varig sejr på og for det pågældende erobrede landbrug.

Græsmelsfabrikken i Gowla og den ledende direktør. Fabrikken er opført på et højdepunkt i mosen. På disse områder gennemfører sukkerkompagniet store kultiveringsforsøg, hvor hovedvægten lægges på undersøgelser med afvanding og efterfølgende opdyrkning af tørvemasserne. Fot. H. S.

Det er ikke mere end 12 år siden, at sukkerkompagniet startede sin kampagne for at kalke jorden. Dengang gav gennemsnitsmarkerne i Midtirlend ca. 13,5 tons sukkerroer pr. ha, og dette lave udbytte skyldtes først og fremmest, at reaktionstallet lå helt nede på ca. 5,2. I årevis havde der ingen kalk været tilført, og i agitationen sloges til lyd for at lade jorden undersøge, og derefter, når trangten konstateredes, da straks at lade den tilføre 12,5 tons pulveriseret råkalk (72,5 % limestone), hvorved reaktionstallet skulle kunne bringes op til 6,5. Agitationen blev fulgt op fra 1948 med statstilskud til kalkningen og udlån af moderne maskiner til spredning, og resultatet viste sig hurtigt. Det er nu overalt anerkendt, selvom det ikke overalt er brugt, at der skal kalkes efter en bestemt plan, og følgen er, at gennemsnitsudbyttet for roemarken nu er sat op til ca. 26 tons pr. ha.

100% SIKRET
MOD
ØKONOMISK
TAB VED
HAGL

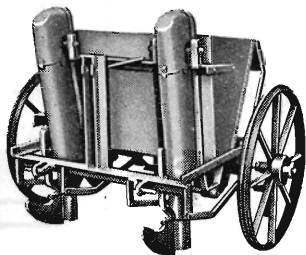
Haglskadeforsikring er en billig betryggelse - og bør tegnes i de jyske landmænds eget selskab, hvor medlemmerne gennem re-assurance er sikret mod større forhøjelser af årsbidraget, selv når katastrofalt store tab indtræffer.

Tal med nærmeste
distriktsforstander
eller hovedkontoret

Reservefond: 600.000 kr.

HAGELSKA EFORSIKRINGSFORENINGEN FOR JYLLAND G/S
SCT. CLEMENS TORV 9 - AARHUS - TELEFON 2 12 84

STRYG elektrisk...

KARTOFFELLÆGGER

Arbejdsbesparende og praktisk maskine i flere forskellige typer.

- Hestetrasket maskine med forvogn ... kr. 1260,—
- 2-rækkers maskine for lift kr. 1200,—
- Hestetrasket maskine uden forvogn... kr. 1085,—
- 4-rk. maskine for bugsering kr. 3000,—
- 4-rk. maskine for lift kr. 2900,—
- 2-rk. maskine, comb. for heste og lift kr. 1525,—

Røde drænrør

D. S. nr. 403, syrefast kvalitet

● Fredenshøj Teglværk
Aabenraa Telefon 22127

Herning Hede- & Discontobank

10—12½, 14½—17
Telefon 5 . 273 . 720

**Holstebro
betonvarefabrik**

v. Anton Madsen

Holstebro . Tlf. 3

Alt i Betonvarer
indentor

Dansk Ingeniørforenings
Normer

**Også rigelig
regn til sommer-**

i landbrug og gartneri når man har et »Gudenaas« vandingsanlæg. Forslag og tilbud gives gerne uden forbindende.

**GUDENAAS FABRIKER A/S
SILKEBORG-VIRKLUND**

**HAMMERUM
HERREDS**

Spare- og Laanekasse

Herning - Telf. 10 . 314

Østergade 6

Kontortid: 10-12,30 og 14,30-17

Røde drænrør

indtil 16" diameter

A/S Hvorslev Teglværk
pr. Ulstrup - Tlf. 67 Ulstrup

A/S Skive Markfrøkontor

Grundlagt 1896

Telefon 94 Skive

FRØAVL FRØHANDEL

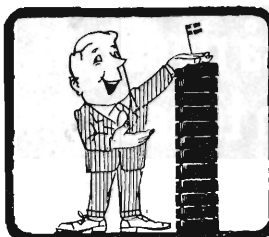
BETONKLINKER

til

**HULMURS- OG
STALDISOLERING**

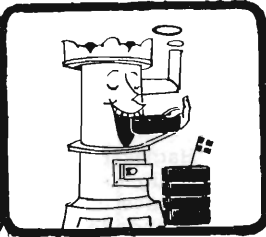
A/S FISKBÆK
BETONKLINKERFABRIK
TELEFON HERBORG 12

Som god samfundsborger
køber jeg danske
briketter, baad^e fordi
de er gode og billigere
end de udenlandske . . .

Danske briketter er
nemme og billige — og
renlige i brug.
Og de holder paa varmen
dag og nat —

Jeg gløder af begejstring
for danske briketter.
De dækker mit kalorie-
behov og udnytter
min store varmetrang . . .

**Briketten
i brændpunktet**

Husk derfor,
næste gang De køber
brændsel, at forlange
DANSKE BRIKETER
hos Deres sædvanlige
brændselshandler.

KUN DANSKE BRIKETER TIL DANSKE OVNE - EN FORDEL FOR DEM OG DANSK VIRKE

Skandia-kalk

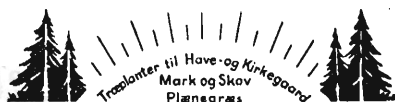
Alle arter jordbrugskalk

Skandinavisk Kalk og Kridt 1/5

Aalborg: Telefon 2 92 55

Driftskontor: Tlf. Sdr. Tranders 147

LOMBORGS PLANTESKOLE

GRANHØJ v. AALBORG

TLF. 2 01 01

TLF. 3 40 40

Stort farveillustreret katalog
sendes gratis
på forlangende

Kjellerup Betonvarefabrik ved I. T. Birk

— Telefon 48 Kjellerup
Efter kl. 17: Rødkjærsgade telefon 14

FØRER KUN MÆRKEDE VARER

Alle arter betonvarer til afvanding og kloak føres
FORLANG TILBUD

Altid prima røde drænrør

Silkeborg, Herning og omliggende
teglværkers salgskontor

Torvet 6, Silkeborg

Telefon 1200

repræsenterer følgende værker:

A/S Lysbro Teglværker
De Forenede Teglværker,
Lysbro
Bøgild Teglværk, Lysbro
Vinderslevgaard Teglværk
Paarup Teglværk

Bjødstrup Teglværk
Gjern Teglværk
Visgaard Teglværk
Højriis Teglværk, Ikast
De forenede Midtjydske
Teglværker, Herning

Vestjysk Trælasthandel

Varde
Betonvarefabrik

H. Kunøe og Aage Pedersen
Varde . Tlf. 519 - 520

Landbrugsrør
(drænrør)

efter Ingf. normer

FORLANG TILBUD

Dansk Brandforsikringselskab

»VERMUND«

af 1904 - gensidigt selskab
Bygninger og løsøre
Virkefelt hele landet

Hovedkontor: Banegaardsplads 4, Aarhus

RATIN, Virginiavej 7, Kbhvn. F. Tlf. Co. *9800

AERGLIT
DANSK SIKKERHEDSPRÆNGSTOE

Man er så langt fremme med kalkningen, at det har vist sig at være mere nødvendigt end nogensinde stadig at føre jordbundsanalyserne a jour. Nu svinger reaktionstallet ustandseligt, fordi kalkningen er uensartet gennemført, afgrøderne har vekslet forskelligt fra mark til mark. Afgrøderne bruger som bekendt ikke lige meget

Sukkerfabrikkernes største fabrik for knust kalk. Billedet er fotografieret på en kilometers afstand, så det giver kun et dårligt indtryk af virksomhedens størrelse. Her beskæftiges fast 30—40 mand. Fot. H. S.

af den tilstedeværende kalk, og den store nedbør medfører, at udvaskningen er så betydelig, at det er blevet et næsten fastslået dogme, at der i hvert sædskifte skal tilføres $2\frac{1}{2}$ —5 tons pulveriseret råkalk for at opretholde et reaktionstal omkring 6,5.

Der er måske noget at lære af irerne, der spreder deres kalk med halvdelen om efteråret på stubmarkerne før, og den anden halvdel efter pløjningen. De hævder, at dette giver en bedre rodudvikling og jævnere fordeling af kalken i pløjelaget.

Sukkerkompagniet udsender et månedsskrift til roedyrkerne, men det er samtidig et udbredt agitationsskrift, der behandler alle landbrugsfaglige spørgsmål. At læserne ikke alle står på samme faglige standpunkt bærer tidsskriftet i nogen grad vidnesbyrd om, idet det er meget — efter danske forhold endda overordentlig meget — indtrængende med forklaring af simple, landbrugsfaglige forhold, som danske landmænd ville kalde elementære, men det er i højeste grad

læseværdigt og meget anset. Det bør iøvrigt tilføjes, at de største og førende irske dagblade anser det for en af deres vigtigste opgaver at bringe spaltelange faglige kroniker og opsatser om de almindelige produktionsspørgsmål i irsk landbrug, artikler som i danske blade ville være henvist til de rene fagblade. I efteråret drejede debatten

Stuehuset på en irsk bondegård, hvor ejeren er en kendt foregangsmand. Døren fører direkte ind til det store køkken, hvor familien opholder sig hele dagen. Fot. H. S.

i bladene sig om de faglige muligheder for at forøge og forædle kvægproduktionen, standardisere baconproduktionen ved klassificering efter dansk mønster og forøge antallet af mejerier. Indlæggene synes at have en tendens til at advare mod eksperimenter, der gik udenfor de gammelkendte veje med produktion af kød. Det var herom Interessen samlede sig.

Sukkerkompagniet har selv oprettet kalkværker forskellige steder, hvor man på yderst effektiv måde knuser kalksandsten (72—80 % kalkindhold med forskellige sidestoffer som magnium i ret stor mængde) til finkornet pulverkalk. Fra de amerikanske overskudslagre er købt et stort antal 15 tons lastvogne, hvorpå der er indbygget spredere, så næsten næsten al kalktransport bringes direkte ud til og spredes direkte på forbrugerens mark af leverandøren. Der findes dog også her og der mindre lokale lejer med bryozokalk, som udnyttes, men mergellejer som i Danmark kendes vist ikke. Det meget

kalkholdige slamaffald fra sukkerfabrikkerne er meget efterstræbt som grundforbedringsmiddel.

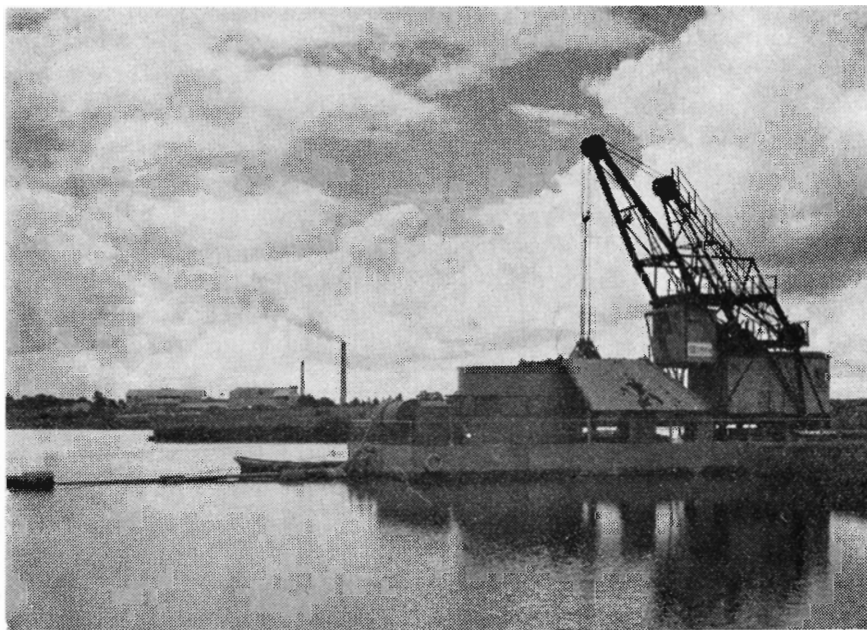
Det er ikke alene i teorien, men også i praksis, at sukkerfabrikkerne viser vej. På samme måde, som De danske Spritfabrikker indtager en usædvanlig stilling i dansk landbrug med drift af forsøgs-gårde og en positiv, risikotagende indstilling til nye eksperimenter for landbruget, således har Det irske Sukkerkompagni vist vej på en række områder. Det mest bemærkelsesværdige vil jeg antage er forsøgsstationen ved Gowla, hvor der på et ikke afgravet moseareal i nogle år er arbejdet med forskellige afvandings- og kultiveringsopgaver, der griber ind i hinanden på en tilsyneladende yderst heldig måde. Ved forsigtig afvanding sætter mosen sig langsomt. Ved kultivering oxyderes et dyrkningslag, der efterhånden udvides således at nye afgrøder kan tages ind og afprøves. Det er navnlig græs, roer og korn, der arbejdes med her, men også gartneriprodukter. Hele eksperimentet, som har krævet en meget stor investering, er anlagt, således at der foreløbig er taget over 350 ha ind til brug. Der er bygget en fabrik for tørret græsmel, der har en meget høj kvalitet og allerede gode afsætningsmuligheder, således at denne fabriks produkter formentlig kan forrente hele forsøgsstationen. I forbindelse med stationens virksomhed er optaget en afprøvning og demonstration af nye landbrugsmaskiner, som allerede på få år har fået positiv betydning. Det skal tilføjes, at Gowla er general Costellos sidste og mest spændende forøgelse af sukkerfabrikkernes eksperimenter — og han har ikke glemt, at til dyrkning af denne flade jord hører der også et system af læhegn som forsøg.

Et andet af de betydende monopoler i Irland er cementmonopolet, hvor den tidligere danske chef for F. L. Smidth, civilingeniør Gunnar Larsen for nogle få år siden er blevet administrerende direktør. Samtidig med en udstrakt og storstilet gæstfrihed overfor alle danske, som finder vej til Irland, repræsenterer han Danmark på en måde, der har aftvunget respekt i alle irske kredse. Det er dog ikke cementfabrikkernes indsats i tekniken, som interesserede mig, den havde jeg ingen muligheder for at bedømme, men derimod cementfabrikkernes indsats til fordel for irsk landbrug.

Nogle få kilometer udenfor Irlands næststørste by Limerick ligger en af de store cementfabrikker, og denne har med henblik på fremtiden sikret sig meget store landområder langs Shannonfloden, idet disse flade strækninger indeholder meget svære lerlag, der er nødvendige for produktionen af cement. Arealerne har tidligere været udstrakte enge, som regelmæssigt oversvømmedes en del af året, således at produktivt landbrug var umuliggjort.

På Gunnar Larsens initiativ er hundreder af hektar på vej til at

skifte karakter. Det i og for sig frugtbare klæg får beskyttende diger, forsynes med afvandingskanaler, automatiske pumpestationer og tages efterhånden ind til dyrkbar jord. Hvor det er muligt gennemføres kornavl — sidst i august så jeg iøvrigt hundreder af de store regnspeve gøre sig til gode i en af bygmarkerne, der dagen

Fra cementfabrikken ved Limerick. I forgrunden henter den flydende gravemaskine leret op, og fra prammen i forgrunden pumpes lervællingen helt ud til fabrikken, der ses i baggrunden. Fot. H. S.

efter skulle høstes, og snese af harer gad knapt nok flytte sig for jeep'en, der førte mig hen over kløvermarkerne. Her var det afvanding, der var gennemført i stor målestok, tilsyneladende med et fint og produktivt resultat.

Engang havde arealerne hørt under et herresæde, hvis hovedbygning stod endnu, men foreløbig var indtaget til kornmagasin og lager. Nye landbrugsbygninger var opført: Løsdriftsstalde til ca. 150 stk. malkekvæg med tilhørende moderne automatik, bl. a. maskinmalkning, hvor den pinligste renlighed og kontrol med dyrene var gennemført. En 3-etagers bygning var indrettet til bacon-svin, hvor godt 1000 dyr konstant var under opdrætning, silo-anlæg, kornmølle, valseanlæg, luft-konditionering, rationel opsamling af ajle og gødning o. s. v. — det hele indrettet efter den aller nyeste teori, vistnok endda et par skridt mere videregående end vore mest kendte danske forsøgsgårde.

I dette arbejde er der på dansk initiativ og under dansk ledelse sat meget store pengemidler ind, så store, at det rundt i Irland følges med mere end almindelig interesse. Adskillige irske forgangsmænd rystede lidt på hovedet, og mente, at der var gået for hurtigt frem.

Et inddiget, afgravet og kultiveret areal langs Shannonfloden. Det er cementfabrikkernes landbrug, der har ladet arbejdet udføre. To dage senere var bygmarken høstet med combiner. Fot. H. S.

Andre, der havde haft lejlighed til at se, hvorledes afvanding og kornproduktion, malkekvæg med salg af tuberkulosefri mælk til hospitaler, produktion af svin o. s. v. altsammen blev samarbejdende faktorer i et stort moderne og alsidigt landbrug, spår denne mønstergård ikke alene et fint økonomisk resultat, men også en betydning som vil stige for hvert kommende år. Som dansk vil man spørge, om en sådan mønstergård, der næsten helt havde forbillende i Danmark, kan medvirke til at udbygge Irlands konkurrencemuligheder på det engelske marked. Svaret vil blive, at gården ved Limerick kan give et eksempel, men et eksempel, som enhver der kender forholdene i Irland, ved kun uhyre vanskeligt kan efterlignes og aldrig i den store målestok. Irsk mentalitet, tempo, arbejdsformer og avlsmateriale følger altsammen helt andre linier. Der skal modelleres helt nye originalformer for irsk landbrug for at et sådant mønsterbrug

kan blive andet end en strålende udstilling af, hvad dansk landbrug, dansk kunnen og vilje kan præstere, selv under så udpræget vanskelige forhold som her. Havde jeg begyndt min rejse i Irland med at vandre rundt på gården i Limerick havde jeg vel nok syntes, at det vist var at gå for vidt, men da min rejse faktisk sluttede her, ladet med indtryk af Irlands egne ideer om landbrugsdrift, var det kun en afslutning, der fyldte mig med stolthed over en dansk indsats i et fremmed land, en indsats som Irland også kunne have grund til at sige tak for.

På vedvarende irske græsmarker gror der en ukrudtsplante, flerårig, næsten meterhøj med okseøjelignende store gule blomster. Markerne kan være helt gule af dem, så græsset ikke ses. Den minder meget om den danske eng-brandbæger, desværre fik jeg opgivet et forkert latinsk navn, så jeg kan ikke helt fastslå, hvad denne Irlands berygtede ukrudtsplante hedder. Det siges, at der er pligt til at udrydde den ved oprykning, hvor den forekommer. Men den findes alle vegne, er mere almindelig end Fandens mælkebøtte herhjemme. Kvæget rører den ikke. På et af mine farvebilleder ligger en broget flok slagtekvæg og tygger drøv på en mark, tilhørende en statsdrevet gård, dyrene er helt skjult i de gule blomster. Langs marken går en afvandingskanal fra et kultiveret moseareal, og på den anden side af afvandingskanalen er en bygmark færdig til høst, om der blot kommer et par dages tørvejr. Forrest i billedet står en combiner, som en mekaniker går efter — Skyerne kaster dybe skygger i vejenes blanke vandpytter.

Sådan et farvebillede hentet frem, når man sidder efter rejsen og tænker på det uforklarlige, dejlige Irland, bringer alle erindringer til live. Der er de samlet i en sum, næsten. Der er nemlig også en irsk verden på helt andre områder, indenfor irsk åndskultur og dennes historie, hvis rødder er forankret omkring nationalklenodiet, den originale gamle harpe i biblioteket på Trinity-College i Dublin og det samme biblioteks enestående skatte af illuminerede irske bøger fra en tid, hvor Danmark knapt nok kendte runerne.

Hedeselskabets tjenestemænd

Konsulent A. Krøigaard er med virkning fra 1. august 1958 udnævnt til forstander under afdelingen for undersøgelser ved Hedeselskabets hovedkontor i Viborg. Stillingen har stået ubesat siden forstander N. C. Nielsen er fratrådt, da han den 1. juli i fjor faldt for aldersgrænsen.

— Moseassistent Aage Hornum, Haderslev, er udnævnt til filialbestyrer ved mose- og engafdelingens kontor i Dybvad.

— Konstruktor P. Nielsen, Slagelse, er udnævnt til filialbestyrer under mose- og engafdelingen i Hillerød.

VESTJYLLANDS MERGELFORSYNING

Andelsselskab

udnyttelse af lokale lejer og tilrettelægning af mergelleverancer.

Moderne grab-materiel til rådighed. - Levering af højprocentig mergel fra egne lejer.
Jordbrugskalk og pulv. kalk i fine kvaliteter fra Hillerslev og Mjels Kalkværker.

Alle oplysninger og tilbud fås hos:

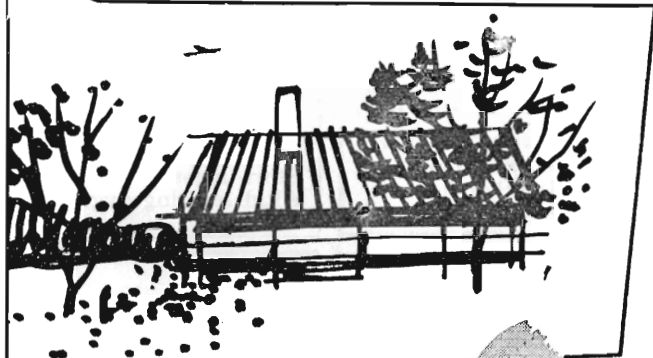
TRIER HØJ,
kasserer,
Vostrup.

I. M. LAURIDSEN,
næstformand,
Gørding.

CEMPEXO

- vandafvisende mürfarve

CEMPEXO
MURFARVE

- den populære forsteningfarve fremstillet på basis af
HVID PORTLAND-CEMENT

Den ideelle overfladebehandling
til bygværker af enhver art.

Fås i 8 smukke farver og hvid.

Anvendes på

murværk, puds, beton m. m.

FORHANDLERE OVER HELE LANDET

Stenstrup og Odense
teglværkers kontorer

Stenstrup - Telefon nr. 19

Prima drænrør

Dansk
Plantageforsikringsforening

Det gensidige
forsikringsselskab

tegner forsikring for gen-
plantningsværdien for nå-
letræsplantager overalt i
Danmark. — Indskud een
gang for alle 1 kr. pr. ha.
Årlig præmie pr. ha 50 øre,
minimum 2 kr. Vedtægter
og indmeldelsesblanketter
ved henvendelse til

FORENINGENS KONTOR
I VIBORG.
Telefon 1340.

„Cimberia“

Tømmerhandel

Aktieselskab

AABENRAA

Indhent tilbud

AALBORG
AKVAVIT.

Petersværk Betonvare-Industri

Nørresundby - Telf. 1055 (2 lin.)

Alt i betonvarer efter D. S. 400
Renseanlægget »Ringtanken« (Dansk patent nr. 59820)

HØJSLEV TEGLVÆRKER A/S

Prima, røde drænrør

i størrelse fra 2 til 15 tommer

Indhent tilbud - Tlf. Højslev 3

Alt i cementvarer,

rør i alle gængse størrelser efter ingeniørf. normer

Tjæreborg Cementstøberi,

Hurtig levering Telefon 21 Reel betjening

ELEMENTBRØER

Jernbetonspunplanker — Specielle emner efter opgave.

N. SKYTTE

Ringkøbing Cementvarefabrik - Tlf. 601-602

Videbæk Cementvarefabrik - Tlf. 214

Alt i betonvarer efter D. S. 400

Hulkjærhus

Planteskole

RØDKJÆRSBRO

Telefon Ans 25

Planter til skove,
læhegn og haver

Handelsbanken i Viborg

Filial af Aktieselskabet
Kjøbenhavns Handelsbank

Kontor i
Karup og Kølvrå

Røde drænrør

føres altid på lager fra 2"
til 3" - Tilbud til tjeneste

A/S **Gammelgaard
Teglværk**

Telefon 187 - Skive

Philipsen & Hall A/s

Sct. Mathiasgade 88 . Viborg

Elektriske anlæg

Vandværksanlæg

Telefon 173 og 174

Krogsgades Cementstøberi

J. Halvorsen & Sønner

Kontor

Dannebrogsgade 22, Aarhus

Telefon • 2 55 99

Ny fabrik i Vejlbj

Alt i betonvarer D. S. 400

Frøavlscentret

HUNSBALLE

Holstebro - Tlf. 533

Frøavl og frøhandel

Viborg Byes og Omegns Sparekasse

Telefon 1400 (4 lin.)

Sct. Mathiasgade 68

Kontortid: Kl. 9-15

Lørdag: Kl. 9-13

Aftenekspedition:

Fredag: Kl. 19-20

Filialer:

Karup

Flyvestation Karup

Mammen

Brug **RANDERS**
REB

Bjerringbro

Cementvarefabrik

ved Th. Petersen

Tlf. 111 Bjerringbro

ALLE

△ MÆRKEDE RØR

imprægnerede
og uimprægnerede

Stort lager
Altid leveringsdygtig

Varde Bank

Esbjerg afdeling

Kongensgade 62
og fiskerihavnen

Børnelammelses- og ulykkesforsikring

Den gensidige
Landbo-Sygeforening

Vesterbrogade 15

København V

Telef. 6659 - 5974

Stenvad

CEMENTSTØBERI

Telf. 6 Stenvad

Arnold Westmark

Alle △mærkede rør føres

Altid leveringsdygtig

ANVEND TØRVESTRØELSE VED DRÆNING . . .

På jorder med fintsandet undergrund kan en tilsanding af drænrørene forebygges ved anbringelse af et lag tørvestrøelse (»hundekøde») omkring stødfugerne.

Spørg Hedeselskabet.

Mejeriernes og Landbrugets ULYKKEFORSIKRING

Telefon Minerva 380
Gensidigt selskab

Vester Farimagsgade 19
København V.

★
Ansvarsforsikring

★
Automobilforsikring

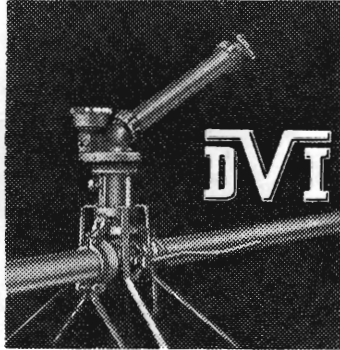

Brostrøm^S

Planteskole

VIBORG
ved C. Nielsen
Telefon 42

leverer alle planter for
HAVE, MARK og SKOV
Hårdføre og veldrevne arter
for ethvert formål

VANDINGSANLÆG

med Kanoner eller Sprinklers

DANSK VANDINGS INDUSTRI

Snoghøj, Fredericia

Tlf. Erritsø 128

Rødkjærsbro Cementvarefabrik

ved I. T. Birk .. Telef. Rødkjærsbro 14

FØRER KUN MÆRKEDE VARER

Alle arter betonvarer til anvending og kloak tæres

Forlang tilbud

Ellidshøj Kridt- og Kalkværk

af *C. M. Christensen, Aarhus*

Telefon Ellidshøj 4 og Aarhus 2 73 12

Fabrikation af jordbrugskalk samt foderkridtmøl

GUGKALK

gi'r Grøde

Faa fuldt Udbytte af
Jorden. Brug vor aner-
kendte Jordbrugskalk
— det betaler sig!

GUG KALKVÆRK A/S

Elmealle 2, Hasseris. Tlf. Aalborg 21288.

Teglværkernes

SALGSKONTOR

ESBJERG

Telefon 265 - 546

Drænrør

2"—15"

Mursten - Tagsten

PALUDANS

PLANTESKOLE A/S

KLARSKOV

Skovplanter, hæk- og
hegnplanter, allétræer

Forlang prisliste

TELEFON KLARSKOV 9

Midtjydske Teglværkers Salgskontor S. m. b. A.

Telefon Skive 1030

Alle størrelser i drænrør leveres

Telefon Viborg 1330

CLOC

Liqueur
Gin
Whisky

SOLUS betyder enestående

*Køb
en*
SOLUS

STALDGØDNINGSSPREDER

**Hvorfor er en SOLUS staldgødningsspreder enestående?
Fordi den er utrolig alsidig.**

De kan bruge den:

- til udspreddning af naturgødning,
- til udspreddning af råkalk og mergel,
- til snitning af grøntfoder til ensilering,
- til læsning af roer i jernbanevogn,
- til opsætning af roebatterier på marken,
- til hjemkørsel af hø, korn m. m.
- som tohjulet landbrugsvogn,
- som selv aflæsser af roer, kartofler m. m.

De får 8 maskiner i een SOLUS staldgødningsspreder. —
Læs alt om den mest alsidige maskine i dansk landbrug i vor
udførlige, illustrerede brochure, der tilsendes gratis fra

H. SØNDERBY & Co.
TARM . MASKINFABRIK . TLF. 16 - 34 - 179

SOLUS betyder enestående